

Міністерство освіти і науки України
Нововолинський електромеханічний фаховий
коледж

Циклова комісія природничо-
математичних дисциплін, охорони праці,
безпеки життєдіяльності та цивільного
захисту

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор коледжу

Олександр ТАНАСІЄНКО

«06» березня 2025 року

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З МАТЕМАТИКИ

для вступників на основі базової загальної середньої освіти

(9 класів)

Розглянуто на засіданні екзаменаційної комісії з математики

Протокол №1 від «06» березня 2025 року

Голова комісії Катерина ДАВИДЮК

ПЕРЕДМОВА

Співбесіда зі вступниками проводиться з метою виявлення загальних знань з математики, перевірки рівня математичних умінь і навичок.

Програму вступної співбесіди з математики 2023 р. розроблено з урахуванням вимог Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України № 1392 від 23.11.2011р. в редакції від 01.09.2020) та чинної Навчальної програми з математики для учнів 5 – 9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН від 07.06.2017 №804).

Програма складається з передмови та трьох розділів. Перший з них містить перелік основних тем та понять з математики та вказано вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників з математики. У другому розділі наведено критерії оцінювання відповіді на співбесіді з математики, у третьому — рекомендована література для підготовки.

1. ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ТЕМ ТА ПОНЯТЬ З МАТЕМАТИКИ ТА ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Вивчення математики в основній школі має забезпечити базову математичну підготовку учнів, що спрямована на їх загальний розвиток, формування математичної грамотності та є достатньою для реалізації обраного шляху подальшого здобуття освіти.

Зміст математичної освіти в основній школі структурується за такими змістовими лініями: *числа; вирази; рівняння і нерівності; функції; геометричні фігури; геометричні величини; елементи комбінаторики; початки теорії ймовірностей та елементи статистики*. Кожна з них розвивається з урахуванням завдань вивчення математики на певному ступені шкільної математичної освіти, вікових особливостей і зумовлених ними навчальних можливостей школярів. Для основної школи (5- 9 класи) виокремлюються такі теми з алгебри та геометрії та вимоги до рівня підготовки вступників:

Назва розділу, теми	Знання	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
АЛГЕБРА І ПОЧАТКИ АНАЛІЗУ		
Розділ: ЧИСЛА І ВИРАЗИ		
<p>Раціональні та ірраціональні числа, їх порівняння та дії над ними</p>	<ul style="list-style-type: none"> • правила дій над цілими і раціональними числами; • порівняння дійсних чисел; • ознаки подільності на 2, 3, 5, 9, 10; • правила округлення цілих чисел і десяткових дробів; • означення кореня n-го степеня та арифметичного кореня; • властивості коренів; • означення степеня з натуральним, цілим та раціональним показником, їх властивості; 	<ul style="list-style-type: none"> • розрізняти види чисел; • порівнювати дійсні числа, значення числових виразів, зокрема таких, що містять арифметичні квадратні корені (без використання обчислювальних засобів); • виконувати обчислення значень числових виразів, що містять арифметичні операції над дійсними числами; • виконувати дії над степенями з раціональним показником; • виконувати дії над наближеними значеннями
<p>Відсотки. Основні задачі на відсотки</p>	<ul style="list-style-type: none"> • означення відсотка; • правила виконання відсоткових розрахунків; • формули простих і складних відсотків 	<ul style="list-style-type: none"> • знаходити відношення чисел у вигляді відсотка, відсоток від числа, число за значенням його відсотка; • розв'язувати задачі на відсоткові розрахунки, зокрема використовуючи формулу складних відсотків
<p>Раціональні, ірраціональні, степеневі, показникові, логарифмічні, тригонометричні вирази та їх тотожні перетворення</p>	<ul style="list-style-type: none"> • змінна, вираз зі змінною та його область визначення; • рівність виразів; тотожність; • одночлени й многочлени та дії над ними; • формули скороченого множення; • алгебраїчні дроби та дії над ними; • означення і властивості логарифма: десятковий і натуральний логарифми; 	<ul style="list-style-type: none"> • виконувати тотожні перетворення многочленів, алгебраїчних дробів, виразів, що містять степеневі, показникові, логарифмічні й тригонометричні функції та знаходити їх числове значення; • спрощувати показникові, логарифмічні та тригонометричні вирази; • виконувати перетворення виразів, що містять корені, згідно основних співвідношень; • доводити показникові, логарифмічні та тригонометричні тотожності

	<ul style="list-style-type: none"> • означення синуса, косинуса, тангенса, котангенса числового аргументу; • співвідношення між тригонометричними функціями одного й того самого аргументу; • формули зведення; • формули додавання й наслідки з них 	
--	--	--

Розділ: РІВНЯННЯ І НЕРІВНОСТІ

<p>Лінійні, квадратні, раціональні, ірраціональні, показникові, логарифмічні, тригонометричні рівняння, нерівності та їх системи. Застосування рівнянь, нерівностей та їх систем до розв'язування текстових задач.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • рівняння, корені рівняння; • рівносильність рівнянь, рівняння-наслідки; • графік рівняння з двома змінними; • нерівності, рівносильні нерівності; • методи розв'язування систем лінійних рівнянь; • методи розв'язування раціональних, ірраціональних і трансцендентних рівнянь, нерівностей та їх систем 	<ul style="list-style-type: none"> • розв'язувати рівняння й нерівності першого і другого степеня, а також рівняння і нерівності, що зводяться до них; • розв'язувати системи рівнянь і нерівностей першого і другого степеня, а також ті, що зводяться до них; • розв'язувати рівняння і нерівності, що мають степеневі, показникові, логарифмічні і тригонометричні функції; • розв'язувати ірраціональні рівняння; • застосовувати загальні методи та прийоми (розкладання на множники, заміна змінної, застосування властивостей функцій) у процесі розв'язування рівнянь, нерівностей та їх систем; • користуватися графічним методом розв'язування та дослідження рівнянь, нерівностей та їх систем; • застосовувати рівняння, нерівності та їх системи до розв'язування текстових задач; • доводити нерівності; • розв'язувати рівняння й нерівності, що містять змінну під знаком модуля
--	--	---

Розділ: ФУНКЦІЇ

<p>Лінійні, квадратичні, степеневі, показникові, логарифмічні</p>	<ul style="list-style-type: none"> • означення функції; • способи задання функцій, основні властивості 	<ul style="list-style-type: none"> • знаходити область визначення, область значень функції; • визначати парність (непарність), періодичність функції;
---	--	---

<p>та тригонометричні функції, їх основні властивості.</p> <p>Числові послідовності</p>	<p>та графіки вказаних функцій:</p> <ul style="list-style-type: none"> • функція, обернена до даної; • означення арифметичної і геометричної прогресій; • формули n-го члена арифметичної і геометричної прогресій; • формула суми n перших членів прогресій; • формула суми нескінченної геометричної прогресії із знаменником $q < 1$ 	<ul style="list-style-type: none"> • будувати графіки елементарних функцій, перелічених у змісті; • установлювати властивості числових функцій за їх графіками чи формулами; • застосовувати геометричні перетворення при побудові графіків функцій; • застосовувати формули для розв'язування задач на арифметичну і геометричну прогресії
<p>Похідна функції, її геометричний та механічний зміст. Похідні елементарних функцій. Похідна суми, добутку й частки функцій. Похідна складеної функції</p>	<ul style="list-style-type: none"> • означення похідної функції в точці; • механічний та геометричний зміст похідної; • таблиця похідних елементарних функцій; • правила обчислення похідної суми, добутку, частки двох функцій; • похідна складеної функції 	<ul style="list-style-type: none"> • знаходити похідні елементарних функцій; • знаходити числове значення похідної функції для даного значення аргументу; • знаходити похідну суми, добутку і частки функцій; • знаходити похідну складеної функції; • розв'язувати задачі з використанням геометричного і механічного змісту похідної
<p>Дослідження функції за допомогою похідної. Побудова графіків функцій</p>	<ul style="list-style-type: none"> • достатня умова зростання (спадання) функції на проміжку; • поняття екстремуму функції; • необхідна і достатня умови екстремуму функції; • найбільше і найменше значення функції 	<ul style="list-style-type: none"> • знаходити проміжки монотонності функції; • знаходити екстремуми функції за допомогою похідної, найбільше та найменше значення функції на заданому відрізку; • досліджувати функції за допомогою похідної та будувати графіки функцій; • розв'язувати прикладні задачі на знаходження найбільших і найменших значень

<p>Первісна та визначений інтеграл. Застосування визначеного інтеграла до обчислення площ та об'ємів</p>	<ul style="list-style-type: none"> • означення первісної функції, визначеного інтеграла, криволінійної трапеції; • таблиця первісних елементарних функцій; • правила знаходження первісних; • формула Ньютона - Лейбніца. 	<ul style="list-style-type: none"> • знаходити первісну з використанням таблиці первісних та правил знаходження первісних; • застосовувати формулу Ньютона - Лейбніца для обчислення визначеного інтеграла; • обчислювати площу криволінійної трапеції за допомогою інтеграла; • розв'язувати найпростіші прикладні задачі, що зводяться до знаходження інтеграла
---	---	---

**Розділ: ЕЛЕМЕНТИ КОМБІНАТОРИКИ,
ПОЧАТКИ ТЕОРІЇ ЙМОВІРНОСТЕЙ ТА ЕЛЕМЕНТИ СТАТИСТИКИ**

<p>Перестановки (без повторень), кількість перестановок. Розміщення (без повторень), кількість розміщень. Сполуки (без повторень), кількість комбінацій. Поняття ймовірності випадкової події. Найпростіші випадки підрахунку ймовірностей. Поняття про статистику. Статистичні характеристики рядів даних</p>	<ul style="list-style-type: none"> • формули для обчислення числа кожного виду сполук без повторень; • поняття ймовірності випадкової події, найпростіші випадки підрахунку ймовірностей; • означення статистичних характеристик рядів даних (розмах вибірки, мода, медіана, середнє значення випадкової величини) 	<ul style="list-style-type: none"> • обчислювати кількість перестановок, розміщень, сполук; • застосовувати набуті знання до розв'язування найпростіших комбінаторних задач; • обчислювати у найпростіших випадках ймовірності випадкових подій; • застосовувати правила обчислення ймовірностей суми та добутку подій у процесі розв'язування нескладних задач; • обчислювати статистичні характеристики рядів даних (розмах вибірки, мода, медіана, середнє значення випадкової величини)
---	---	--

ГЕОМЕТРИЯ

Розділ: ПЛАНІМЕТРИЯ

<p>Геометричні фігури та їх властивості.</p> <p>Аксиоми планіметрії. Найпростіші геометричні фігури на площині. Трикутники, чотирикутники, багатокутники, коло і круг. Вписані в коло та описані навколо кола багатокутники. Рівність і подібність</p>	<ul style="list-style-type: none"> • аксиоми планіметрії; • означення геометричних фігур на площині та їх властивості; • властивості трикутників, чотирикутників і правильних багатокутників; • властивості хорд і дотичних; • означення й ознаки рівності та подібності фігур; • види геометричних 	<ul style="list-style-type: none"> • застосовувати означення, властивості та ознаки зазначених у змісті програми геометричних фігур до розв'язування задач на доведення, обчислення, дослідження та побудову; • застосовувати здобуті знання до розв'язування задач практичного змісту; • розв'язувати трикутники
--	---	--

геометричних фігур. Геометричні перетворення фігур	перетворень	
Геометричні величини та їх вимірювання. Довжина відрізка, кола та його частин. Градусна та радіанна міра кута. Площі фігур	<ul style="list-style-type: none"> • міри довжини, площі геометричних фігур; • величина кута, вимірювання кутів; • формули довжини кола та його дуги; • формули для обчислення площ основних геометричних фігур 	<ul style="list-style-type: none"> • знаходити довжини відрізків, градусні міри кутів, площі геометричних фігур; • обчислювати довжину кола та його дуг, площу круга, сектора
Координати та вектори. Координати точки. Координати середини відрізка. Рівняння прямої та кола. Рівні вектори. Колінеарні вектори. Координати вектора. Додавання векторів. Множення вектора на число. Кут між векторами. Скалярний добуток векторів	<ul style="list-style-type: none"> • рівняння прямої та кола; • формула для обчислення відстані між точками та формула для обчислення координат середини відрізка 	<ul style="list-style-type: none"> • виконувати дії над векторами; • застосовувати вектори та координати у процесі розв'язування геометричних та найпростіших прикладних задач
Розділ: СТЕРЕОМЕТРИЯ		
Геометричні фігури. Аксіоми стереометрії. Взаємне розміщення прямих і площин у просторі. Многогранники і тіла обертання, їх види та властивості. Побудови в просторі	<ul style="list-style-type: none"> • аксіоми і теореми стереометрії; • означення геометричних фігур у просторі та їх властивості; • взаємне розміщення прямих і площин 	<ul style="list-style-type: none"> • зображати геометричні фігури та їх елементи на площині; • використовувати правила паралельного проектування; • будувати перерізи многогранників і тіл обертання; • застосовувати означення, властивості та ознаки поданих у програмі геометричних фігур до розв'язування задач
Геометричні величини. Відстані. Міри кутів між прямими й площинами. Площі поверхонь та об'єми	<ul style="list-style-type: none"> • означення відстані: від точки до площини; від прямої до паралельної їй площини; між паралельними площинами; між мимобіжними прямими; • міри кутів між прямими 	<ul style="list-style-type: none"> • визначати відстані та кути у просторових фігурах; • застосовувати означення і властивості відстаней та кутів у процесі розв'язування задач; • розв'язувати задачі на обчислення площ поверхонь та об'ємів геометричних фігур

	й площинами: • формули площ поверхонь, об'ємів многогранників і тіл обертання.	
Координати та вектори у просторі. Координати точки. Координати середини відрізка. Рівні вектори. Координати вектора. Додавання векторів. Множення вектора на число. Кут між векторами. Скалярний добуток векторів.	• формула відстані між точками та формула для обчислення координат середини відрізка	• виконувати дії над векторами; • застосовувати вектори та координати для розв'язування задач

II. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОЇ СПІВБЕСІДИ МАТЕМАТИКИ

Оцінювання знань на співбесіді відбувається за дворівневою шкалою:

- рекомендовано до зарахування;
- не рекомендовано до зарахування.

До зарахування рекомендуються абітурієнти, які під час співбесіди продемонстрували високий, достатній та середній (допустимий) рівень теоретичних знань та практичних навичок з математики, зокрема:

Вступник:

- *знає* основні математичні твердження, поняття, співвідношення; *ілюструє* означення математичних понять, формулювань теорем і правил виконання математичних дій власними прикладами;
- *самостійно розв'язує* завдання обов'язкового рівня з достатнім поясненням;
- *записує* математичний вираз, формулу за словесним формулюванням і навпаки;
- *застосовує* означення математичних понять та їх властивостей для розв'язання завдань у знайомих ситуаціях;
- *знає* залежності між елементами математичних об'єктів;
- *самостійно виправляє* вказані йому помилки;
- *розв'язує* завдання, передбачені програмою;
- *уміє частково або повністю аргументувати* обґрунтування математичних тверджень;
- *розв'язує* завдання з достатнім поясненням;
- *знає* передбачені програмою основні методи розв'язання завдання і вміє їх застосовувати з необхідним обґрунтуванням;
- *виявляє* варіативність мислення і раціональність у виборі способу розв'язання математичної проблеми.

Не рекомендуються до зарахування абітурієнти, які під час співбесіди продемонстрували початковий (недостатній) рівень теоретичних знань та практичних навичок з математики, зокрема:

Вступник:

- не має міцних знань в межах вимог шкільної програми;
- не знає основних математичних тверджень, понять, співвідношень;
- не вміє зображати основні геометричні фігури ;
- не вміє застосовувати теоретичний матеріал для виконання елементарних практичних завдань;
- допускає грубі помилки, виконуючи практичні завдання;
- не може виправити недоліки при підказці або зауваженні викладача.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень вступників

Рівні навчальних досягнень вступників	Бали 0-100	Критерії оцінювання навчальних досягнень вступників
I. Початковий	0-51	Вступник: <i>знає</i> основні математичні твердження, поняття, співвідношення; <i>ілюструє</i> означення математичних понять, формулювань теорем і правил виконання математичних дій власними прикладами; <i>самостійно розв'язує</i> завдання обов'язкового рівня з достатнім поясненням; <i>записує</i> математичний вираз, формулу за словесним формулюванням і навпаки
II. Середній	52-70	Вступник: <i>знає</i> залежності між елементами математичних об'єктів; <i>самостійно виправляє</i> вказані йому помилки; <i>розв'язує</i> завдання, передбачені програмою; <i>уміє частково або повністю аргументувати</i> обґрунтування математичних тверджень
III. Високий	71-100	Вступник: <i>вільно і правильно висловлює</i> відповідні математичні міркування. Знання, вміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема, вступник: <i>усвідомлює</i> усі математичні факти, ідеї, <i>вміє доводити</i> передбачені програмою математичні твердження з достатнім обґрунтуванням; <i>розв'язує</i> завдання з повним поясненням, <i>знає</i> передбачені програмою основні методи розв'язання завдання і <i>вміє</i> їх застосовувати з необхідним обґрунтуванням.

Підсумкова оцінка за співбесіду з математики виставляється за 100-бальною шкалою.

Кожна правильна відповідь абітурієнта :

- за завдання і запитання №1, №2, №3 оцінюється максимально у 17 балів;
- за завдання і запитання №4 оцінюється максимально у 19 балів;
- за завдання і запитання №5 оцінюється максимально у 29 балів.

По закінченні співбесіди екзаменатор повідомляє абітурієнту про результати :

- **«рекомендований до зарахування»** (якщо кількість отриманих балів становить не менше 50) ;
- **«не рекомендований до зарахування»** (якщо вступник має недостатні знання з основних питань дисципліни і кількість отриманих балів становить менше 50).

Інформація про результати співбесіди оголошується вступникові у день її проведення.

У разі використання заборонених джерел співбесіда припиняється, абітурієнт на вимогу члена комісії залишає аудиторію та одержує у підсумку нуль балів.

ІІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. **Математика.** Комплексна підготовка до ЗНО та ДПА/Уклад. : А.М.Капіносов та ін. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2018. – 512 с.
2. **Капіносов А.М.** Математика : тренажер для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання і державної підсумкової атестації / А.М.Капіносов та ін. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2018. –144 с.